

MODIFICACIÓN DA LEI DO SOLO:

A ENTREGA OFICIAL DO TERRITORIO Á ESPECULACIÓN

Daniel López Vispo*

O pasado 23 de Marzo, tras un trámite parlamentar inexplicabelmente acelerado, quedaba aprobada, cos únicos votos en contra do BNG e coa abstención do PSOE decidida a última hora, unha nova modificación da Lei 9/2002, de ordenación urbanística e protección do medio rural de Galiza, que entrou en vigor o 21 de abril. Con ela, e coa perda da funcionalidade da Axencia galega para a protección da legalidade urbanística, a equipa do Sr. Feijóo suma un éxito máis na súa política de recuperar rede clientelar a conta dos recursos do país desmantelando para iso todo o bo que tiña iniciado o bipartito, como os avances cara unhas Directrices de Ordenación do Territorio (DOT), que servisen de base para o desenvolvemento de calquera outra política.

Ramsés Pérez

critério que os da "previsión de crecemento que o plan establece para o núcleo" e rebaixando o grao de consolidación pola edificación dende o 50% ao 33%.

En suma, unha ampliación do solo urbano cara ao núcleo rural pensada para os promotores da especulación urbanística e non para a poboación do medio rural. Ademais, prepara o camiño para a legalización de moitas das ilegalidades urbanísticas dos últimos anos. Así, nesta reforma deixan de ser nulas de pleno dereito as licenzas municipais outorgadas sen a previa autorización autonómica (artigo 34); estas pasan a ter o mesmo trato que aquelas obras ilegais que non precisan de tal autorización (artigo 214), e desaparece a caducidade automática das licenzas municipais para aquelas obras non iniciadas no prazo de tres anos (artigo 196).

USOS NON URBANOS DO SOLO

Neste caso a incoherencia é sublime. A Lei de Cuiña, a pesar de eivas importantes como a inadecuación á economía rural, mantíñase na coherencia de clasificar o solo rústico en distintas categorías de especial protección segundo a súa idoneidade, para logo, en función desa idoneidade e dos previsíbeis impactos de cada actividade, facer prevalecer uns usos sobre outros. Dividía así en usos permitidos (por licenza municipal), usos autorizábeis (con autorización autonómica previa) e usos prohibidos e establecía diferentes procedementos.

Lonxe de procurar a coherencia, esta modificación lexisla "por encarga", adaptándose ás demandas clientelares. Autoriza a acuicultura en solo rústico de especial protección de espazos naturais (ao gusto de Pescanova e Acuínor); suprime a

A modificación da Lei do Solo 9/2002 obedece, segundo a exposición de motivos da Lei, á demanda dos concellos galegos de imprimir máis axilidade e facilidades na aprobación dos Plans Xerais de Ordenamento Municipal (PXOM) e das autorizacións autonómicas para os distintos usos do solo (convenio subscrito coa Federación Galega de Municipios e Provincias). Unha segunda xustificación refírese á necesidade de incorporar á lei 9/2002 a avaliación ambiental estratéxica de Plans e Programas (Lei 9/2006). Fala tamén o preámbulo da necesidade ineludíbel de "adequar o contido da Lei á realidade contemporánea dos asentamentos rurais de poboación", clasificando, ao efecto, aos núcleos rurais en tres novas categorías. Di finalmente o preámbulo: "introdúcense unha serie de medidas complementarias encamiñadas ao reforzo da seguridade xurídica e a dotar de maior estabilidade ao tráfico inmobiliario". Porén, esta segunda modificación da Lei promovida polo Sr. Feijóo, representa cualitativamente, como imos ver, un retroceso na conceptualización do territorio e das distintas categorías do solo.

USOS URBANOS DO SOLO

Á parte da redución dalgúns prazos de tramitación (que coas novas tecnoloxías de comunicación non terían porque mermar as garantías e dereitos duns e doutros), e fóra da incorporación ao texto da Lei do trámite da avaliación ambiental estratéxica dos PXOM (algo que estaba xa regulado pola Lei 6/2007, de medidas urxente de ordenación do territorio e do litoral de Galiza), reláxanse as esixencias do solo urbano, que a partir desta reforma, non necesitará estar integrado nun viario urbano perimetral, senón só estar dotado de vías de acceso e comunicación.

Outra modificación relevante refírese ás novas categorías de núcleo rural. Fronte a unha única categoría, agora hai 3 novas categorías, o rural tradicional, núcleo rural común e núcleo rural complexo (no que conviven as dúas categorías anteriores). Só no núcleo rural tradicional se conservan as definicións e limitacións da lei 9/2002. Nas outras dúas categorías desaparece toda limitación de edificación residencial e a súa delimitación será realizada polos PXOM sen máis

USOS EN SOLO RÚSTICO	Antes da reforma							Tras a reforma						
	Ordinario	Agrario	Forestal	Infraestr.	Augas, Costas	Paisaxe, Patrim.	Esp. Naturais	Ordinario	Agrario	Forestal	Infraestr.	Augas, Costas	Paisaxe, Patrim.	Esp. Naturais
A: autorización autonómica (urbanística) M: licenza municipal P: uso prohibido, salvo plano sectorial														
Nota 1: Dubidoso (posibel erro aínda non corrixido).														
Movimentos de terra, dragados, defensa de ríos e rectificación de canles, desmontes, recheos...	A	A	A	A	A	A	A	M	M	M	M	M	M	M
Actividades extractivas, minería, canteiras, áridos...	M ¹	P	A	P	P	P	P	A	A	M	P	P	P	P
Construcións e instalacións agrícolas en xeral, talleres, garaxes, parques de maquinaria agrícola, viveiros e invernadoiros...	A	A	A	P	P	P	P	M	M	M	M	P	P	P
Construcións e instalacións para actividades forestais	A	P	A	P	P	P	P	M	M	M	M	P	P	P
Instalacións vinculadas ás estradas e subministración de carburante.	A	A	A	A	P	P	P	M	M	M	M	P	P	P
Construcións e rehabilitacións destinadas ao turismo no medio rural.	A	A	A	P	A	A	A	A	A	A	P	A	A	A
Instalacións de telecomunicacións, infraestruturas hidráulicas, redes de electricidade, gas, auga e saneamento	M	M	M	M/A	M	M	A	M	M	M	M	M	A	A
Cemiterios, escolas agrarias, centros ambientais, campamentos de turismo e protecnias.	A	P	A	P	P	P	P	A	A	A	P	P	P	P
Instalacións de praia e outras actividades ao aire libre.	A	A	A	P	P	P	P	M	A	A	P	A	A	A
Construcións destinadas ás actividades extractivas e de transformación do sector primario.	A	A	A	P	P	P	P	M	A	A	P	P	P	P
Construcións e instalacións destinadas a establecementos de acuicultura.	A	A	A	P	A	A	A	A	A	A	P	A	A	A
Infraestruturas de abastecemento de augas, saneamento, residuos e xeración de enerxía	A	P	P	P	P	P	P	M	M	M	M	A	P	P

obriga de autorización autonómica previa para a instalación dos proxectos das empresas eléctricas; modifica os lindes de protección para que a minaría poida actuar en espazos protexidos e legaliza a actividade mineira en solo rústico de especial protección de augas. Con esta reforma tamén as explotacións de cuarzo de ERIMSA na Terra Chá serían autorizábeis, tras o cambio do artigo 37 da lei.

Esta lexislación "á carta" ofrece dispartes tais como que agora resulta máis doado aprobar unha planta acuícola en solo rústico de especial protección dos espazos naturais que legalizar unha alvariza para as abellas en calquera tipo de solo; ou que unha subestación eléctrica só necesite licenza municipal mentres que a rehabilitación dun inmóbel para turismo rural precise de autorización autonómica.

PROTECCIÓN DO SOLO

Con esta reforma ningunha categoría de solo gana protección: todas a perden. E fano, aumentando os usos que só necesitan licenza municipal e eliminando usos prohibidos. Así, por exemplo, en solo rústico ordinario e en solo rústico de especial protección forestal, practicamente todos os usos, con independencia do seu impacto, pasan a ser permitidos só con licenza municipal, agás as rehabilitacións e construcións destinadas a turismo rural, a construción de equipamentos ou os usos residenciais vinculados á actividade agraria e á acuicultura que necesitarán de autorización autonómica. En solo rústico de especial protección agropecuaria, usos que antes estaban prohibidos pasan a permitirse con licenza municipal ou a necesitar, como no caso da minaría, só de autorización autonómica.

Nas demais categorías de solo (de especial protección de augas, de costas, de patrimonio, de espazos naturais e de especial protección paisaxística), chama a atención que pasen a ser permitidos por licenza municipal usos tan agresivos como a rectificación de canles, o dragado de ríos, os desmontes ou os recheos. E a acuicultura segue a ser un uso autorizábel en Rede Natura, a pesar da sentenza do TSXG que declara ilegal a piscifactoría de Rinlo (Ribadeo).

AS VERDADEIRAS INTENCIONS

Chegaría con ver a teimosías do Sr. Feijóo en defender a planta de Pescanova en Touriñán e en banalizar as ilegalidades urbanísticas denunciadas pola Axencia de Protección da Legalidade Urbanística para sospeitar que as mudanzas sufridas pola Lei do Solo en nada obedecen ás motivacións que se declaran na exposición de motivos. Unha reforma de este tipo, tramitada pola excepcional vía de urxencia sen antes explicar nada en relación á tramitación das Directrices de Ordenación do Territorio que tiña iniciado o anterior goberno, parece non ter outra finalidade que a, de novo, entregar o noso territorio á especulación do tixolo e o cemento, e ao negocio da acuicultura, da minaría e das empresas eléctricas. Nos Planos Sectoriais que quedan por vir teremos ocasión de comprobalo.

* Daniel López Vispo é membro da Directiva de ADEGA.

© Alberte SR